

Số: 102 /BC-UBND

Quảng Ngãi, ngày 17 tháng 6 năm 2020

BÁO CÁO

Tình hình thực hiện chính sách hỗ trợ ngư dân khai thác, nuôi trồng hải sản trên các vùng biển xa đến quý I/2020

Quảng Ngãi là một tỉnh thuộc duyên hải Miền Trung, có nghề cá phát triển mạnh. Tính đến tháng 3/2020, toàn tỉnh có 5.573 tàu cá, tổng công suất 1.854.986cv, trong đó tàu từ 15m trở lên 3.351 chiếc, đặc biệt có 1.618 tàu thường xuyên tham gia khai thác và dịch vụ khai thác trên các vùng biển xa. Ngư dân Quảng Ngãi có truyền thống và kinh nghiệm đánh bắt xa bờ với các nghề lưới kéo, lưới vây, lưới rê, câu mực, lặn; tàu thuyền Quảng Ngãi hoạt động khắp các ngư trường trong cả nước, từ vùng biển Vịnh Bắc Bộ đến vùng biển Tây Nam Bộ, ra đến Hoàng Sa, Trường Sa, vùng DK1 và vùng biển tiếp giáp với các nước trong khu vực để đánh bắt hải sản, góp phần đáng kể cho sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, cải thiện đời sống ngư dân và góp phần tích cực trong việc khẳng định chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

Kết quả thực hiện Quyết định số 48/2010/QĐ-TTg ngày 13/7/2010 của Thủ tướng Chính phủ về một số chính sách khuyến khích, hỗ trợ khai thác, nuôi trồng thủy sản trên các vùng biển xa:

1. Số tàu cá đủ điều kiện tham gia khai thác hải sản trên các vùng biển xa:

Tổng số tàu cá đủ điều kiện khai thác vùng biển xa đã được phê duyệt là 1.618 tàu (46 đợt duyệt và 46 đợt xóa).

2. Kinh phí đã được phê duyệt và giải ngân cho ngư dân:

Tính đến nay, UBND tỉnh đã Quyết định hỗ trợ 50 đợt, với tổng số tiền là 2.019.824.389.253 đồng; Cụ thể: 05 đợt năm 2011 (20.636.111.100đ), 05 đợt năm 2012 (65.645.032.153đ), 06 đợt năm 2013 (119.310.034.000đ), 05 đợt năm 2014 (166.198.420.000đ), 06 đợt 2015 (202.320.282.000đ), 05 đợt 2016 (252.484.510.000đ), 06 đợt 2017 (322.644.000.000đ); 06 đợt 2018 (419.797.000.000đ) và 06 đợt năm 2019 (451.089.000.000đ), trong đó:

- Tổng số tàu cá được hỗ trợ nhiên liệu là 2.882 lượt tàu, với tổng số tiền 1.970.157.000.000 đồng.

- Tổng số lượt tàu cá được hỗ trợ Bảo hiểm thân tàu là 574 lượt chiếc, với tổng số tiền 2.026.842.253 đồng.

- Tổng số lượt thuyền viên được hỗ trợ Bảo hiểm Thuyền viên là 7.522 lượt người, với tổng số tiền 975.547.000 đồng.

- Tổng số tàu cá được hỗ trợ máy thông tin liên lạc tầm xa sóng HF là 1.515 chiếc, với tổng số tiền 42.420.000.000 đồng.

- Kinh phí lắp đặt trạm bờ là 245.000.000 đồng.

- Hỗ trợ 08 tàu khai thác vùng biển xa bị tàu nước ngoài đâm chìm, đập phá làm chìm mất, được hỗ trợ đóng mới là 4.000.000.000 đồng.

3. Đánh giá kết quả:

a) Những mặt đạt được:

Ngư dân rất phấn khởi với chính sách hỗ trợ của Nhà nước, mạnh dạn đầu tư đóng mới, nâng cấp tàu cá để tham gia khai thác hải sản trên các vùng biển xa, góp phần bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc. Từ khi có chính sách hỗ trợ đã tạo điều kiện nguồn vốn và động viên ngư dân tăng đầu tư đóng mới, cải hoán nâng cấp tàu thuyền, công suất đảm bảo an toàn để tham gia đánh bắt vùng biển xa. Đặc biệt đã tạo được niềm tin để ngư dân yên tâm bám biển, trong thực tế nhiều chủ tàu đã tăng số lượng chuyến biển sản xuất tại quần đảo Hoàng Sa và các ngư trường xa, góp phần gia tăng đáng kể sự hiện diện của tàu cá Việt Nam trên các vùng biển xa.

b) Những khó khăn, tồn tại:

- Danh sách tàu cá đủ điều kiện tham gia khai thác hải sản trên các vùng biển xa thường xuyên thay đổi, do đóng mới, mua bán, thay máy, chuyển đổi nghề, cải hoán (nâng cấp),... mỗi lần thay đổi phải làm thủ tục xóa tên và phê duyệt lại nên ảnh hưởng đến việc quản lý hồ sơ và xem xét hỗ trợ.

- Trạm bờ hiện nay đã nâng cấp kết nối với Trạm bờ Tổng cục Thủy sản nên ngư dân có thể nhắn tin cho tất cả các Trạm bờ được kết nối trong cả nước (Trạm bờ 02 đã được nâng cấp nhận tin nhắn tự động), Quảng Ngãi có 1.600 tàu cá tham gia khai thác vùng biển xa đã lắp máy VX-1700, 02 Trạm bờ đã nâng cấp để thu nhận tin nhắn từ các tàu các đang hoạt động trên các vùng biển gửi về, tuy nhiên trong thời vụ chính (tháng 3 đến tháng 7 hàng năm) các tàu đồng loạt xuất bến tham gia khai thác trên các vùng biển xa, một số tàu cá không gửi được tin nhắn cho Trạm bờ do nhiều tàu cùng lúc gửi tin liên tục về các Trạm bờ làm nghẽn mạng, hỏng máy, ảnh hưởng đến quyền lợi của các chủ tàu, đồng thời việc gửi tin nhắn tại các vị trí gần bờ để xác định thời gian xuất, nhập bến khó thành công (ngư dân phải gửi tin nhắn rất nhiều lần). Chi cục Thủy sản đã và đang tăng cường công tác tuyên truyền, phân phát tờ hướng dẫn cho thuyền trưởng và chủ tàu chuyển đổi tần số và mã ID của Trạm bờ các tỉnh đã nâng cấp kết nối với Tổng cục Thủy sản để nhắn tin, đã góp phần giải quyết phần nào hiện tượng nghẽn mạng. Một số tỉnh không muốn chia sẻ tần số và ID Trạm bờ của tỉnh mình cho các tỉnh khác, bằng cách ngắt kết nối internet vì không muốn nghẽn mạng tại Trạm bờ của tỉnh mình, nên ảnh hưởng nhiều đến quyền lợi của các chủ tàu.

- Ý thức nhấn tin về Trạm bờ Chi cục Thủy sản để phục vụ công tác quản lý của bà con ngư dân còn hạn chế, chỉ quan tâm đến việc nhấn tin để thực hiện chính sách hỗ trợ của Nhà nước.

- Theo thông tin từ bà con ngư dân thì vùng biển Hoàng Sa luôn có các lực lượng chức năng Trung Quốc giám sát xua đuổi, đánh đập, tịch thu hải sản, phá trang thiết bị khai thác,... đặc biệt từ đầu năm 2019 đến nay các lực lượng chức năng Trung Quốc kết hợp tàu sát của ngư dân Trung Quốc tăng cường cản trở hoạt động khai thác hải sản của tàu cá Việt Nam trong vùng biển Việt Nam, như chặt phá trang bị khai thác, ngư cụ (kéo trộm lưới, cắt lưới, xua đuổi, thu lồng rập,...), tịch thu các sản phẩm khai thác có giá trị, hủy sản phẩm khai thác thông thường của ngư dân. Năm 2019 trở lại đây ngư dân hành nghề tại vùng biển DK1 (nhà lô), vẫn bị các lực lượng chức năng Trung Quốc kết hợp tàu sát của ngư dân Trung Quốc tăng cường cản trở..., nhằm không cho tàu cá Việt Nam hoạt động ở vùng biển Việt Nam; tại một số Khu vực giáp ranh ở Quần đảo Trường Sa như Kiêu Ngựa, Thám Hiêm,..., có lực lượng nước ngoài xua đuổi, bắt giữ tàu cá của Quảng Ngãi đang hoạt động tại vùng biển này. Tình hình tàu cá nước ngoài xâm phạm vùng biển Việt Nam để khai thác hải sản vẫn còn, tàu cá của ngư dân (dân binh) Trung Quốc hoạt động thường có kèm với tàu của lực lượng chức năng, làm cho ngư dân không thật sự yên tâm khi hoạt động trên các vùng biển xa. Đồng thời, phía Trung Quốc đã xây dựng Trạm rada lớn tại đảo Bombay Hoàng Sa (là nơi các tàu cá Việt Nam từ trước đến nay thường neo trú khi có gió bão), xua đuổi không cho tàu cá Việt Nam vào khu vực này, phá nhiễu sóng HF (bộ đàm không liên lạc được),...

- Lực lượng thuyền viên trực tiếp đi biển ngày càng thiếu về số lượng, chất lượng, chủ tàu phải thuê mượn thuyền viên từ nhiều địa phương khác nhau, nên không ổn định về lao động (trả chi phí chuyến biển theo ngày), khi chuyến biển khai thác không hiệu quả, lao động chuyển sang đi tàu khác hoặc mượn tiền chủ tàu rồi bỏ trốn, tàu không đủ lao động phải nằm bờ,... Hiện nay, để có tin nhấn về Trạm bờ mỗi tàu cá phải cử 01 thuyền viên trực thay phiên thực hiện nhấn tin liên tục về Trạm bờ nên thường xuyên hồng binh acqui, hộp phôi, làm phát sinh tổn kém cho chủ tàu,...

*** Kiến nghị, đề xuất**

1. Bộ Nông nghiệp và PTNT phối hợp các Bộ, ngành liên quan đề xuất xử lý các nội dung sau:

- Hiện nay mỗi tỉnh vận dụng chính sách hỗ trợ theo Quyết định 48/2010/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ có khác nhau, tạo nên sự so bì của các chủ tàu cá ở các tỉnh liền kề nhau, để phù hợp với nội dung Luật Thủy sản có hiệu lực từ ngày 01/01/2019 và các quy định liên quan cần sớm ban hành lại tiêu chí để thực hiện các nội dung chính sách khuyến khích, hỗ trợ khai thác, nuôi trồng và dịch vụ khai thác trên các vùng biển xa một cách thống nhất trong cả nước, trong đó quy định mức hỗ trợ phù hợp thực tiễn. Một số tàu cá

đi biển có số ngày trên biển phù hợp với quy định để làm hồ sơ hỗ trợ nhiên liệu, khi đủ 04 chuyến/năm thì không hoạt động hoặc chuyển sang nghề khác hoạt động ven bờ,... tạo ra sự so bì giữa các nghề, các tàu cá và ngư dân.

- Cho phép sử dụng báo cáo từ thiết bị giám sát hành trình của tàu cá để xem xét hỗ trợ theo Quyết định 48/2010/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, vì công nghệ vệ tinh tốt và chính xác hơn nhiều so với dùng công nghệ sóng HF của máy VX-1700 (phải cử người trực nhấn tin thủ công, trong khi lao động trực tiếp trên biển rất thiếu và thường xảy ra hiện tượng nghẽn mạng khi gặp thời tiết xấu, bị quá tải khi nhiều tàu cá cùng lúc thực hiện nhấn tin, nhất là tin nhấn tại bờ khi xuất và nhập bến khó thành công; chủ tàu hàng năm phải thường xuyên thay bình acqui, dây điện, hộp phối của máy VX-1700 phát sinh tốn kém cho chủ tàu, ... ảnh hưởng đến quyền lợi của chủ tàu và thuyền viên.

- Cho tàu cá thường xuyên khai thác trên vùng biển xa có chuyến biển từ 60 ngày trở lên được hỗ trợ 02 chuyến biển, nhưng tổng số chuyến biển được hỗ trợ trong năm không thay đổi, do có một số nghề có thể thực hiện 8-10 chuyến biển trong năm, riêng nghề câu mực xa có chuyến biển rất dài ngày, mỗi năm không thực hiện được 04 chuyến biển để hỗ trợ, do vậy nghề câu mực xa là nghề bị thiệt thòi nhất trong thực hiện chính sách, nhưng là nghề có thời gian bám biển dài nhất hoặc hỗ trợ theo tổng số ngày hiện diện của tàu cá trên vùng biển xa; đồng thời cho hỗ trợ lần hai để trang bị máy VX 1700, đối với các tàu bị nước ngoài thu máy VX 1700 trái phép.

- Tàu cá nước ngoài (Trung Quốc) có tổ chức định kỳ hoạt động khai thác sâu trong vùng biển của Việt Nam xua đuổi, quấy rối việc hành nghề bình thường của tàu cá Việt Nam chưa được ngăn chặn kịp thời hiệu quả làm ngư dân không an tâm khi sản xuất. Chủ trì chỉ đạo các lực lượng hỗ trợ kịp thời cho ngư dân khi bị tàu các nước xua đuổi, quấy rối, tịch thu sản phẩm, trang thiết bị,... trên vùng biển thuộc chủ quyền Việt Nam, đặc biệt là vùng biển Hoàng Sa, Trường Sa và DK1. Thiết lập đường dây nóng với các nước lân cận để can thiệp kịp thời cho tàu cá Việt Nam vào tránh trú bão khi có thời tiết xấu, tai nạn xảy ra khi đang khai thác trên các vùng biển xa. Tiếp tục đàm phán, ký kết các hiệp định hợp tác nghề cá với các nước để tạo điều kiện cho ngư dân khai thác hợp pháp ngoài vùng biển Việt Nam.

- Chỉ đạo Tổng cục Thủy sản thông báo các tần số, mã nhận dạng (ID) Trạm bờ của từng địa phương, để phổ biến cho chủ tàu, thuyền trưởng và ngư dân biết, nhằm phát huy hiệu quả Trạm bờ trung tâm Tổng cục Thủy sản và công tác quản lý tàu cá của các cơ quan chức năng. Bố trí cán bộ theo dõi hàng ngày, nhắc nhở, có giải pháp đối với các Trạm bờ đã nâng cấp, nhưng tự ngắt kết nối với Trạm bờ trung tâm Tổng cục Thủy sản. Yêu cầu Công ty Mecom (đơn vị cung cấp hệ thống xác định vị trí tàu cá bằng sóng HF) thường xuyên kiểm tra hỗ trợ kỹ thuật kịp thời khi xảy ra sự cố kỹ thuật,... giải quyết hiệu quả việc nghẽn mạng, nhiều vị trí (báo sai thông tin về kinh độ, vĩ độ) trong việc

gửi nhân tin của các tàu cá, nhằm quản lý tốt tàu cá đang hoạt động trên các vùng biển xa và quyền lợi của chủ tàu và ngư dân.

- Tổ chức tập huấn, hướng dẫn cho các địa phương khai thác sử dụng dữ liệu của Hệ thống giám sát tàu cá để kiểm tra giám sát hoạt động của các tàu cá theo quy định của Nghị định số 26/2019/NĐ-CP ngày 08/3/2019 của Chính phủ Quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Thủy sản.

- Phân quyền và tổ chức tập huấn cho các lực lượng có tham gia quản lý tàu cá như: Biên phòng, Công an, địa phương biết cập nhật truy xuất sử dụng dữ liệu của Hệ thống giám sát tàu cá để kiểm tra giám sát hoạt động của các tàu cá theo quy định của Nghị định số 26/2019/NĐ-CP ngày 08/3/2019 của Chính phủ Quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Thủy sản.

2. Bộ Quốc phòng: Chỉ đạo Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng xác nhận chính xác, đầy đủ thông tin về tàu cá khi xuất bến, nhập bến. Trước khi xác nhận phải kiểm tra việc kẹp chì của thiết bị giám sát hành trình đã được lắp đặt trên tàu cá, nếu có sai sót phải báo cáo, xử lý ngay theo quy định để tạo điều kiện cho chủ tàu lập hồ sơ đề nghị hỗ trợ được thuận lợi; đồng thời tăng cường kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ sự phù hợp giữa thông tin trên giấy tờ và thực tế tàu cá tham gia đánh bắt vùng biển xa để phòng ngừa ngư dân khai báo gian dối, lập hồ sơ không hưởng lợi bất chính.

- Tăng cường công tác tuyên truyền, nắm tình hình thực tế, có giải pháp hỗ trợ kịp thời cho ngư dân khi bị tàu các nước xua đuổi, quấy rối, tịch thu sản phẩm, trang thiết bị,... trên vùng biển thuộc chủ quyền Việt Nam, đặc biệt là vùng biển Hoàng Sa.

Kính báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn theo dõi và chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ;
- Các Bộ: Bộ Nông nghiệp và PTNT, Tài chính, Quốc phòng, Công an;
- CT, PCT TT UBND tỉnh;
- Các Sở, ngành: Nông nghiệp và PTNT, Tài chính, BCH Bộ đội Biên phòng tỉnh, Công an tỉnh, Kho bạc Nhà nước tỉnh;
- UBND thành phố Quảng Ngãi;
- UBND thị xã Đức Phổ;
- UBND các huyện: Lý Sơn, Bình Sơn, Mộ Đức;
- Chi cục Thủy sản tỉnh;
- VPUB: CVP, PVP(NN), KH, TH, CB-TH;
- Lưu: VT, NN-TN (hc281).

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Tăng Bình